

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

Klage over Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 24. juni 2009 om forblivelsespligt til Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.

27. juli 2009

J.nr.: 1021-230

Eksp.nr.: 46199

SSH-EKN

Energiklagenævnet har fra Ringkøbing-Skjern Kommune den 3. juli 2009 modtaget Deres klage af 27. juni 2009 over kommunens afgørelse af 24. juni 2009. Ved afgørelsen godkendte kommunen Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s projektforslag om forblivelsespligt til værket og meddelte Dem, at De ikke kan fritages fra pligten. I klagen af 27. juni 2009 anmoder De om, at klagen tillægges opsættende virkning.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet hjemviser Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 24. juni 2009 til fornyet behandling. Sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Energiklagenævnets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagens baggrund

Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a. v/advokat Lotte Bliddal anmodede ved brev af 29. august 2008 Ringkøbing-Skjern Kommune om godkendelse af værkets projektforslag om forblivelsespligt for de ejendomme, der allerede var tilsluttet værket. Projektforslaget blev sendt i høring hos berørte borgere, herunder Dem, og ved afgørelse af 24. juni 2009 godkendte Ringkøbing-Skjern Kommune projektforslaget. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Meddelelse om forblivelsespligt til fjernvarme

Ringkøbing-Skjern Kommune har med skrivelse af 5. december 2008 til Dem fremsendt Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s projektforslag om forblivelsespligt til fjernvarme for at høre, om De havde kommentarer til forslaget.

Efter at forslaget har været i høring i 4 uger, har kommunalbestyrelsen på sit møde den 25. maj 2009 endeligt godkendt projektet. Dermed er der truffet beslutning om at pålægge bl.a. Deres ejendom forblivelsespligt til fjernvarme. Under den afsluttende vurde-

ring af projektforslaget har kommunalbestyrelsen inddraget de bemærkninger m.v., der under høringen er indkommet til projektforslaget.

Kommunalbestyrelsen har efter den første høring, som blev foretaget med brev af 16. september 2008, ændret forblivelsespligten fra tidsubegrænset til tidsbegrænset frem til 1. 1. 2016. Som følge heraf blev projektforslaget sendt i fornyet høring den 5. december 2008.

Med henvisning til Deres høringssvar modtaget 1. samt 27. oktober 2008, kan det oplyses, at da De den 19. januar 2008 har op sagt Deres aftale med Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a., er opsigelsesvarslet på 18 måneder til et regnskabsårs udløb endnu ikke udløbet, hvorfor De fortsat er bundet af kontrakten.

27. juli 2009

J.nr.: 1021-230

Eksp.nr.: 46199

SSH-EKN

Side 2 af 9

I Deres høringsbrev har de endvidere oplyst, at De har installeret luft/vand varmepumpe og solfanger. Det er oplyst, at anlæggene er installeret hhv. den 22. maj 2008 og 8. oktober 2007. De ønsker fritagelse fra forblivelsespligt under henvisning til nedenævnte lovs § 15, stk. 2. Bestemmelsen gælder for tilslutningspligt, og kommunalbestyrelsen finder ikke, at den også giver krav på fritagelse fra forblivelsespligt.

Ved pålæg af forblivelsespligt giver Loven heller ikke mulighed for at tage hensyn til omkostningerne til fjernvarmeforsyning.

Lovgrundlaget for forblivelsespligt giver således ikke mulighed for at fritage Dem for forblivelsespligt på de ovennævnte grundlag.

Lovgrundlag

Kommunalbestyrelsens beslutning om forblivelsespligt er truffet i henhold til § 11 i Klima- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 31 af 30. januar 2008 "Bekendtgørelse om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg".

[...]"

De finder, at Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 24. juni 2009 skal hjemvises til fornyet behandling. Til støtte herfor har De navnlig anført følgende:

- Afgørelsen af 24. juni 2009 overholder ikke forvaltningslovens¹ regler om begrundelse, idet kommunen ikke begrunder, hvorfor Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s projektforslag om forblivelsespligt opfylder betingelserne i tilslutningsbekendtgørelsens² § 3. Ved teknik- og miljøudvalgets behandling af sagen var Deres høringssvar til kommunen og en besvarelse fra Energistyrelsen, som styrelsen havde udarbejdet på baggrund af en henvendelse fra kommunen v/jurist Mette Lauridsen, ikke vedlagt. Udvalget traf derfor afgørelse på et utilstrækkeligt grundlag.
- Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s projektforslag om forblivelsespligt opfylder ikke de krav, som er beskrevet i tilslutningsbekendtgørelsen. Der fremgår f.eks. ingen eksempler på brugerøkonomi i forslaget, og der er heller ikke nævnt nogen ejendomme, som ikke kan pålægges forblivelsespligt i medfør af bekendtgørelsens § 15.
- Ved anskaffelsen af Deres ejendom fremgik det af det kommunale oplysningsskema, at ejendommen ikke var pålagt tilslutningspligt. I forbindelse med handlen blev der ikke fremlagt nogen vedtægter eller aftaler om levering af fjernvarme eller forpligtelser over for værket. De har på intet tidspunkt underskrevet nogen aftale med værket, og der er ikke tinglyst nogen forpligtelser på ejendommen. Den eneste dokumentation for en kontrakt med værket, som kommunen og værket har fremskaffet, er en kontrakt fra 1995, der er underskrevet af ejendommens tidligere ejer. Efter en del korrespondance med værket opsagde De varmeleverancen fra værket den 18. februar 2008 med virkning fra 31. april 2008.
- I efteråret 2007 installerede De en solfanger, og i 2008 installerede De en luft- og vandvarmepumpe. Deres ejendom kan på baggrund af den installerede solfanger og varmepumpe ikke pålægges forblivelsespligt til værket, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 2.
- Forblivelsespligt er tilslutningspligt, og tilslutningsbekendtgørelsens § 15 finder derfor også anvendelse ved pålæggelse af forblivelsespligt. Energistyrelsen har i sin besvarelse af kommunens forespørgsel anført, at det er styrelsens vurdering, at Deres ejendom er omfattet af bestemmelsen i § 15, nr. 2. I forbindelse med sagens behandling i kommunen har Ringkøbing-Skjern Kommune ikke vurderet, om Deres

27. juli 2009

J.nr.: 1021-230

Eksp.nr.: 46199

SSH-EKN

Side 3 af 9

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. juli 2007 med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 31. af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg.

varmeanlæg kan opvarme mere end 50 pct. af Deres forbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

Ringkøbing-Skjern Kommune har sammen med klagen fremsendt en udtalelse til sagen. Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

- Afgørelsen af 24. juni 2009 indeholder en behørig begrundelse som anført i forvaltningsloven.
- Det fremgår af § 13, stk. 2, i Ringkøbing-Skjern Kommunes styrelsesvedtægt, at Teknik- og Miljøudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver på bl.a. det forsyningsmæssige område, herunder opgaver vedrørende administration af varmforsyningsloven. Udvalget har således kompetence til at træffe afgørelse i sager om forblivelsespligt i henhold til tilslutningsbekendtgørelsen.
- Teknik- og Miljøudvalget var ved behandlingen af projektforslaget bl.a. i besiddelse af projektforslaget, kortbilag, prisberegninger og værkets årsrapport for 2007/2008. En af COWI udarbejdet redegørelse, der bl.a. indeholdte en oversigt over modtagne høringssvar fra berørte aftagere, høringssvarenes centrale indhold og en vurdering heraf, blev fremlagt ved udvalgets behandling af projektforslaget. Udvalget var således i besiddelse af oplysninger om bl.a. de ansvarlige, forholdet til varmeplanlægningen, fastlæggelse af forsyningsområdet, en oversigt over de ejendomme, som var omfattet af projektforslaget samt oplysninger om de økonomiske konsekvenser for berørte aftagere. Udvalget var derfor i besiddelse af de nødvendige oplysninger. Endvidere har alle berørte aftagere modtaget alle relevante oplysninger samt fået den fornødne tid til at fremkomme med bemærkninger, inden der blev truffet afgørelse i sagen.
- Klagers ejendom har frivilligt været tilsluttet Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a., ligesom klager i en periode inden sin opsigelse aftog varme fra værket. En aftale kan også indgås stiltiende, og da klager aftog varme i ca. 1½ år, før denne påtænkte at opsigelse fjernvarmeleverancen, må klager have accepteret at modtage og betale for fjernvarme på Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s vilkår. Opsigelsesperioden for klager er på 18 måneder og er ikke udløbet endnu.
- Tilslutningsbekendtgørelsens § 15 finder anvendelse ved pålæggelse af tilslutningspligt, hvorimod bekendtgørelsens § 11 finder anvendelse ved pålæggelse af forblivelsespligt for bygninger, der allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg. Det følger af Energiklagenævnets praksis, at udtrykket "allerede forsynes" i § 11 skal fortolkes så-

27. juli 2009
J.nr.: 1021-230
Eksp.nr.: 46199
SSH-EKN

Side 4 af 9

ledes, at ejeren i en opsigelsesperiode stadig forsynes og dermed er omfattet af en forblivelsespligt, selv om ejeren ikke aftager varme. Det fremgår ikke af ordlyden af § 15, at bestemmelsen finder anvendelse på andet og mere end tilfælde, hvor der er tale om pålæggelse af tilslutningspligt. Ringkøbing-Skjern Kommune kan som følge heraf ikke anvende tilslutningsbekendtgørelsens § 15 ved pålæggelse af forblivelsespligt, og kommunen skal derfor heller ikke foretage et skøn over, hvorvidt en given ejendom har et alternativt varmforsyningsanlæg, som kan dække mere end halvdelen af ejendommens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

Retsgrundlaget

Retsgrundlaget for tilslutningspligt fremgår overvejende af reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen. Hvis en ejendom allerede forsynes fra den kollektive forsyning, betyder tilslutningspligten, at ejendommen skal forblive tilsluttet (forblivelsespligt). Tilslutningsbekendtgørelsens regler om tilslutningspligt finder tilsvarende anvendelse på forblivelsespligt. Følgende fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens §§ 10-11 om pålæggelse af tilslutningspligt:

”[...]

Tilslutningstidspunktet for eksisterende bebyggelse

§ 10. Eksisterende bebyggelse kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg med en frist på 9 år, jf. dog § 15. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor ejendommens ejer har modtaget kommunalbestyrelsens meddelelse om, at ejendommen er pålagt tilslutningspligt.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan pålægge en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, at forblive tilsluttet dette.

Stk. 2. Det kan ikke pålægges en ejer af en ejendom, som pålægges tilslutningspligt efter stk. 1, at betale den i § 7, stk. 1, omtalte tilslutningsafgift.

[...]”

Visse former for bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt. De former for bebyggelse, der er undtaget, fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15:

”[...]

Eksisterende bebyggelse, der ikke kan kræves tilsluttet

27. juli 2009

J.nr.: 1021-230

Eksp.nr.: 46199

SSH-EKN

Side 5 af 9

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg:

- 1) bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig,
- 2) bygninger, der er indrettet med solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyfyr eller halmfyfyr, og hvor anlægget – eller anlæggene tilsammen – efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,
- 3) bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,
- 4) bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække,
- 5) bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen, og
- 6) eksisterende lavenergibygninger, jf. § 1, nr. 2, litra a og b.
[...]"

27. juli 2009
J.nr.: 1021-230
Eksp.nr.: 46199
SSH-EKN

Side 6 af 9

Når kommunen har truffet afgørelse om tilslutningspligt, og klagefristen på 4 uger regnet fra denne afgørelse er udløbet, er afgørelsen bindende for de berørte borgere. Man kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningspligt efter bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 16.

”[...]

§ 16. Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningen under henvisning til bestemmelserne i § 15 i denne bekendtgørelse, jf. dog § 17, stk. 1 og 2.

”[...]"

Kommunen har dog mulighed for i særlige tilfælde efter ansøgning at meddele dispensation fra tilslutningspligten, herunder forlænge tilslutningsfristen for en ejendom, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1. Endvidere gælder der særlige regler om dispensation for folkepensionister og for lavenergihuse, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 2 og 3.

Forvaltningsloven regulerer bl.a., hvornår en forvaltningsretlig afgørelse skal være ledsaget af en begrundelse, samt hvilke krav der stilles til begrundelsen. Af forvaltningslovens §§ 22 og 24 fremgår følgende:

”[...]

Begrundelse m.v.

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

...

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

[...]”

27. juli 2009

J.nr.: 1021-230

Eksp.nr.: 46199

SSH-EKN

Side 7 af 9

Energiklagenævnets bemærkninger

En kommunes muligheder for at pålægge ny og eksisterende bebyggelse tilslutningspligt samt at pålægge eksisterende bebyggelse, der allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, at forblive tilsluttet (forblivelsespligt), er reguleret i tilslutningsbekendtgørelsen. Såfremt kommunen godkender et projektforslag i henhold til tilslutningsbekendtgørelsen, skal kommunen i henhold til bekendtgørelsens § 20, stk. 1, meddele en sådan beslutning til de berørte grundejere. Ringkøbing-Skjern Kommune har ved brev af 24. juni 2009 meddelt de berørte grundejere om kommunens afgørelse om at godkende Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s projektforslag om forblivelsespligt til værket. Kommunen skal endvidere foranledige, at beslutningen om tilslutnings- eller forblivelsespligt tinglyses på ejendommen, jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 4. Tinglysning er dog ikke en forudsætning for, at tilslutnings- eller forblivelsespligten er bindende for den berørte grundejer.

Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 24. juni 2009 er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og skal dermed opfylde forvaltningslovens bestemmelser herom. Det fremgår af forvaltningslovens § 22, at en forvaltningsafgørelse skal være ledsaget af en begrundelse, når den meddeles skriftligt, medmindre afgørelsen giver den pågældende part fuldt ud medhold. Forvaltningsloven fastlægger endvidere i § 24, stk. 1, at begrundelsen for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet, og i det omfang, afgørelsen beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen

tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 24. juni 2009 er ikke ledsaget af en angivelse af de hovedhensyn, der ligger til grund for kommunens generelle afgørelse om godkendelse af Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s projektforslag om forblivelsespligt, herunder hvad kommunen har lagt vægt på i forbindelse med godkendelsen. Det skal fremgå af selve afgørelsen, hvilke hovedhensyn der ligger til grund for afgørelsen, og hermed hvad kommunen er endt med at lægge vægt på ved godkendelsen, jf. forvaltningslovens § 24, stk. 1, 2. pkt. Ringkøbing-Skjern Kommune anfører i afgørelsen alene, at kommunalbestyrelsen på sit møde den 25. maj 2009 har godkendt projektforslaget endeligt, og at der dermed er truffet afgørelse om at pålægge bl.a. Deres ejendom forblivelsespligt. Det fremgår imidlertid ikke, hvorfor kommunen har vurderet, at projektforslaget kan godkendes, ligesom det heller ikke fremgår, hvilke omstændigheder kommunen har inddraget i sin vurdering.

27. juli 2009
J.nr.: 1021-230
Eksp.nr.: 46199
SSH-EKN

Side 8 af 9

Da Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 24. juni 2009 således ikke er ledsaget af en fyldestgørende begrundelse, hjemviser Energiklagenævnet kommunens afgørelse til fornyet behandling. Energiklagenævnet oplyser vejledende, at en hjemvisning indebærer, at det overlades til kommunen at træffe fornyet afgørelse i sagen. Kommunen skal således behandle sagen igen, og ikke blot reparere på afgørelsens mangler.

Energiklagenævnet har ikke herved taget stilling til, hvorvidt det af Ådum Kraftvarmeværk A.m.b.a. udarbejdede projektforslag om forblivelsespligt til værket opfylder tilslutningsbekendtgørelsens betingelser for, at projektforslaget kan godkendes, eller om Deres ejendom kan fritages fra forblivelsespligten. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse vejledende, at såfremt en ejendom allerede forsynes fra en kollektiv forsyning, betyder en pålagt tilslutningspligt, at ejendommen skal forblive tilsluttet (forblivelsespligt). Forblivelsespligt er således tilslutningspligt, og tilslutningsbekendtgørelsens regler om fritagelse fra tilslutningspligten finder derfor fuldt ud og direkte anvendelse ved forblivelsespligt, jf. dog bekendtgørelsens § 16.

Da sagen således hjemvises til fornyet behandling i Ringkøbing-Skjern Kommune, finder Energiklagenævnet ikke grundlag for at træffe afgørelse om, hvorvidt klagen af 27. juni 2009 skal tillægges opsættende virkning.

Herefter hjemvises Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 24. juni 2009 til fornyet behandling.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnets formand efter punkt 4 i for-
mandsbemyndigelsen af 24. juni 2004 efter varmemforsyningsloven (lovbe-
kendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer). Bemyndigelsen
er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet
efter tilslutningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008
om tilslutning m.v. til kollektive varmemforsyningsanlæg) skal være anlagt in-
den 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen
offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 26,
stk. 4, i lov om varmemforsyning.

27. juli 2009
J.nr.: 1021-230
Eksp.nr.: 46199
SSH-EKN

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjem-
meside.

Side 9 af 9

Med venlig hilsen

Poul K. Egan
Nævnnsformand